

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В. СТЕФАНІКА

Відділ бібліотекознавства

**БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ПУБЛІКАЦІЙ З ПРОБЛЕМ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА,
БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВА ТА КНИГОЗНАВСТВА**

Випуск 2

Львів – 2021

Бібліографічний покажчик публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства / уклад.: *В. О. Мудроха, М. М. Саган*; відп. ред. *Л. В. Сніцарчук*; ЛННБ України ім. В. Стефаника, Відділ бібліотекознавства. — Львів, 2021. — Вип. 2. — 40 с.

Покажчик нових публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства містить анотовані аналітичні описи матеріалів з фахових серіальних видань та збірників наукових праць: «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета», «Бібліотечний форум України: історія, теорія і практика», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Вісник Одеського національного університету. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство», які надійшли до відділу бібліотекознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника у 2020–2021 рр. Матеріали розміщено за тематичними розділами. У кінці випуску подано іменний покажчик, покажчик бібліотек.

Розрахований на наукових працівників у галузі бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства, співробітників бібліотек, а також викладачів і студентів спеціальних навчальних закладів.

Укладачі: **В. О. Мудроха, М. М. Саган**
Відповідальний редактор **Л. В. Сніцарчук**
Комп'ютерне верстання **М. М. Саган**

ЗМІСТ

Бібліотекознавство.....	4
Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства.....	5
Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи.....	8
Організація і управління в бібліотечній справі.....	9
Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри.....	11
Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства.....	13
Видатні діячі бібліотечної справи.....	15
Міжнародне співробітництво.....	17
Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки.....	19
Основні напрями бібліотечної діяльності.....	21
Формування бібліотечних фондів.....	23
Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви.....	25
Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів.....	26
Організація електронних бібліотечних ресурсів.....	28
Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність.....	30
Бібліографознавство.....	32
Книгознавство.....	34
Іменний покажчик.....	36
Покажчик бібліотек.....	39

Бібліотекознавство

1. Вилегжаніна Т. Публічні бібліотеки України в контексті державної гуманітарної політики / Тамара Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – Київ, 2021. – №2 (92). – С. 4-6. –

Висвітлено особливу роль публічних бібліотек, які надають вільний і необмежений доступ до знань, ідей, культури та інформації і відіграють важливу роль у розвитку як суспільства загалом, так і окремої особистості. Типовими проблемами публічних бібліотек України є: некомфортні і несучасні приміщення, що не відповідають потребам користувачів; невідповідність бібліотечних фондів запитам користувачів, тощо. Але сьогодні в час інформаційних технологій організація бібліотечних процесів, і для надання послуг, і для ефективної комунікації з користувачами активно зростає.

2. Гуменчук А. В. Міжнародні вимоги до гармонізації освітніх програм підготовки фахівців у галузі бібліотекознавства та інформаційних наук / А. В. Гуменчук // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 33-43. – Бібліогр.: с. 41-42 (17 назв).

Охарактеризовано розроблені й презентовані у 2021р. на громадське обговорення Сильною робочою групою з бібліотечної та інформаційної освіти Керівні принципи ІФЛА для фахових освітніх програм у галузі бібліотекознавства та інформаційних наук. Визначено міжнародні вимоги до змісту й організаційно-методичних засад підготовки бібліотечно-інформаційних фахівців освітніх ступенів бакалавра й магістра, встановлено ступінь відповідності освітніх програм українських закладів вищої освіти Керівним принципам ІФЛА.

3. Желай О. Бібліотека як ефективний суб'єкт системи сучасних внутрішньо суспільних інформаційних обмінів: політичний, соціокомунікативний аспекти / Оксана Желай // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 208-225. – Бібліогр.: с. 222-223 (6 назв).

Проаналізовано місце та роль бібліотеки в розбудові соціальних і стратегічних комунікацій громадянського суспільства. Досліджено особливості процесу інформатизації суспільного розвитку в Україні, рівень модернізаційних процесів у вітчизняній бібліотечній сфері та державних структурах у контексті бібліотечної діяльності з інформаційно-аналітичного супроводу владних структур й органів місцевого самоврядування.

4. Клименко О. Бібліотекознавство в Україні: історія, методологія, наукові проекти / Оксана Клименко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 2-6. –

Висвітлено порядок, представництво та зміст доповідей Шостих бібліотекознавчих студій, присвячених пам'яті професора Михайла Семеновича Слободяника на тему «Бібліотекознавство України: історія, методологія, наукові проекти». Онлайн-формат вкотре продемонстрував актуальність такої форми організації наукової діяльності та нагальну потребу бібліотечної спільноти в такого роду заходах.

5. Климova К. Системи спеціальної документації: чинники впливу на формування та організацію / Катерина Климова // Соціум. Документ. Комунікація. – Переяслав, 2021. – Вип. 11. – С. 316-347. – Бібліогр.: с. 338-340 (26 назв). –

Комплексно досліджено спільні фактори, які визначають особливості формування та організацію банківської, нотаріальної та процесуальної документації як важливих складових документно-інформаційних ресурсів та систем комунікацій.

6. Сенченко М. Перехід із галактики Гутенберга в галактику Цукерберга / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3(296). – С. 3-7. – Бібліогр.: с. 7 (1 назва).

Розглянуто важливі виклики, які стоять перед бібліотеками та Книжковою палатою України, це зокрема, питання про те, як зберегти своє місце, не втратити свої переваги та пристосування їх до умов цифрового суспільства. Перетворення інформації в цифрову форму є зараз глобальною тенденцією, головним джерелом та умовою формування сучасної соціальної структури соціуму.

7. Симоненко О. Сучасна практика участі бібліотек у комунікації між владою та суспільством / Олена Симоненко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 36-45. – Бібліогр.: с. 43 (10 назв).

Статтю присвячено питанням комунікативної практики бібліотек у діалозі між владою та суспільством. Обґрунтовано необхідність такої комунікації для сприяння демократичним перетворенням у державі. Зроблено висновок про те, що із запровадженням європейської моделі суспільних відносин перед бібліотекою як посередником у комунікації між владою та суспільством постають нагальні питання осмислення і вироблення нових підходів та завдань.

Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства

8. Барабаш В. Прогресивні напрями інформатизації бібліотек закладів вищої освіти (2015-2020 рр.) / Вікторія Барабаш, Людмила Глебова // Соціум.

Документ. Комунікація. – Переяслав, 2021. – Вип. 11. – С. 226–245. – Бібліогр.: с. 237-239 (21 назва). –

У статті досліджуються особливості інформатизації бібліотек закладів вищої освіти міста Кропивницький. Проаналізовано сучасні напрями діяльності книгозбірень Центральноукраїнського національного технічного університету та Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Розглянуто прогресивні напрями інформатизації бібліотек ЗВО: інформатизація та автоматизація роботи бібліотечної установи; консультативна допомога щодо розміщення наукових публікацій у наукометричних базах рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Core Collection; удосконалення вебсайту бібліотеки тощо.

9. Гах І. Перспективи та розвиток мультимедійних технологій у бібліотечних мережах / Ігор Гах // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 124-143. – Бібліогр.: с. 139-140 (15 назв).

Виокремлено мультимедійні технології в бібліотечних мережах з інтеграцією послуг, стандарти та протоколи передачі даних у них, ефективність використання ресурсів у мультимедійних бібліотечних мережах. Також проведено аналіз методик проектування і єдиного системного підходу до оцінювання процесів передачі різних класів інформації та видів телекомунікаційних сервісів (обслуговування).

10. Горовий В. Орієнтири наукового пошуку оптимізації бібліотечної діяльності в умовах інформатизації / Валерій Горовий // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 9-19. – Бібліогр.: с. 15-16 (14 назв).

Розглянуто питання розвитку інформатизації в українському національному інформаційному просторі, у тому числі питання національного і глобального інфотворення, що зумовлює стрімко зростаючі обсяги нових, насамперед електронних інформаційних ресурсів. Вирішення проблеми управління цими ресурсами сьогодні здійснюється, в основному, створенням відповідного програмного забезпечення, пошукових систем.

11. Капралюк О. Корпоративна діяльність вітчизняних аграрних бібліотек із формування інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу: стан і перспективи / Оксана Капралюк // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3 (296). – С. 26-30. – Бібліогр.: с. 29-30 (11 назв).

Проаналізовано діяльність національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НАН як координаційного та методичного центру мережі сільськогосподарських бібліотек з питань корпоративної взаємодії з підпорядкованою мережею. Наголошено на потребі підвищення професійного

рівня бібліотечних працівників, особливо тих, які беруть участь у корпоративній взаємодії.

12. Клименко О. Бібліотечна мережа Національної академії наук України: становлення (1918-1940 рр.) / Оксана Клименко, Олена Сокур // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 47-48. – Бібліогр.: с. 48 (3 назви).

Репрезентовано особливості першого етапу організації мережі бібліотек Національної академії наук України – етапу становлення, який охоплює міжвоєнний період 1918-1940 рр. Через сутність науково-організаційного забезпечення діяльності бібліотечної мережі НАН України простежено її становлення в історичному контексті.

13. Кулицький С. Інституційний потенціал наукової бібліотеки для формування стратегічних комунікацій у сфері економіки / Сергій Кулицький // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 214-228. – Бібліогр.: с. 224-225 (18 назв).

Інституційний потенціал наукової бібліотеки визначається як сукупність формальних і неформальних правил та процедур, згідно з якими бібліотека задовольняє інформаційні потреби різних категорій суб'єктів та українського суспільства загалом. Запропоновано стратегії конкуренції великої наукової бібліотеки в створенні оглядових й аналітичних продуктів.

14. Медведєва В. Актуальність інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек у сучасних умовах / Валентина Медведєва // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №4 (297). – С. 31-35. – Бібліогр.: с. 34 (9 назв).

Розглянуто аспекти інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек на нинішньому етапі становлення інформаційного суспільства. Зосереджено увагу на різноманітних аспектах роботи бібліотечних установ з розвинутою інфраструктурою формування й аналітичного та синтетичного опрацювання документів. Проаналізовано аспекти діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) та обґрунтовано їх провідну роль у процесі забезпечення інформаційних потреб різноманітних категорій сучасних користувачів.

15. Тюркеджи Н. С. Асистивні технології в бібліотеці: тенденції у світових дослідженнях / Н. С. Тюркеджи // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 59-66. – Бібліогр.: с. 64-65 (13 назв).

Створення безбар'єрного інклюзивного бібліотечного середовища нині є одним з пріоритетних напрямів у розробці стратегій розвитку документно-інформаційних структур. Інформування про сучасні тенденції на основі вивчення світових практик використання асистивних технологій у бібліотеках

надає можливості для розробки власних перспективних стратегій розвитку документно-інформаційних структур України.

Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи

16. Гриценко Н. Бібліографічні та реферативні бази даних як інструмент формування наукового портфоліо / Наталія Гриценко, Олена Ключнікова, Оксана Сандул // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 30-41. – Бібліогр.: с. 38-39 (21 назва).

Виокремлено тенденцію щодо формування розгалуженої наукометричної надбудови над масивом джерел наукової інформації, яка передбачає трансформацію функцій всіх дотичних до цифрової наукової комунікації установ. Наголошено, що організація наукових ідентифікаторів, профілів та публікацій у вигляді мережі наукових портфоліо спонукає до ретельнішої верифікації наукової інформації та підготовки метаданих у загальноприйнятних форматах.

17. Гуменчук А. В. Цифровізація як детермінанта трансдисциплінарності вищої бібліотечно-інформаційної освіти / Гуменчук Анатолій Васильович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №3. – С. 5–12. – Бібліогр.: с. 11 (18 назв).

Дослідження присвячено обґрунтуванню нових методологічних підходів до розвитку когнітивних та аксіологічних складових вищої бібліотечно-інформаційної освіти в умовах розбудови цифрової економіки та суспільства знань. Цифрова революція в технологіях документування та розповсюдження інформації призводить до поступового стирання функціональних меж між різними видами документо-комунікаційних установ, одночасно стираючи їх полі функціональності. Це актуалізує необхідність запровадження принципу в змісті та структурі освітніх програм підготовки бібліотечно-інформаційних фахівців.

18. Коваль Т. Перспективи розвитку національних книгозбірень в епоху цифрового суспільства (за матеріалами визначальних документів UNESCO, IFLA, AALL, ALA, LIBER, WRIS) / Тетяна Коваль, Олена Лопата // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 3-16. – Бібліогр.: с. 12-14 (34 назви).

Розглянуто низку актуальних документів UNESCO, IFLA, AALL, ALA, LIBER, WRIS щодо вироблення комплексної платформи цифрового бібліотечного контенту й просування стратегій відкритого доступу до нього. Виокремлено й охарактеризовано основні “виклики” та ключові тенденції, які спроможні змінити бібліотечну діяльність найближчими роками, а саме: нові

технології. Наголошується, що НБУВ бере безпосередню участь у реалізації означених перспективних завдань з розвитку бібліотечної діяльності.

19. Лисенко Т. В. Проблеми функціонування мережі інформаційно-аналітичних центрів України на сучасному етапі / Лисенко Тарас Валерійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №4. – С. 86–94. – Бібліогр.: с. 93 (12 назв).

Стверджується, що мережа ІАЦ України як фундамент для ефективної інтелектуальної платформи процесу ухвалення управлінських рішень, поки що перебуває на стадії еволюції та формування, тим не менш, її діяльність не лише можлива, а й ефективна.

20. Сенченко М. Інформаційно-аналітична діяльність «мозкових центрів» / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №4 (297). – С. 24-31. – Бібліогр.: с. 30-31 (5 назв).

Статтю присвячено вивченню основних видів інформаційно-аналітичної діяльності, методам і технологіям розбудови АЦ, характеристиці й досвіду роботи «мозкових центрів» окремих країн світу. Потреба постійного аналізу інтенсивних інформаційних потоків спонукала найуспішніші соціальні системи до створення структур інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД), спрямованої на адекватність дій в умовах тотальних змін.

21. Тюркеджи Н. Асистивні технології у бібліотеках: світовий і вітчизняний досвід / Наталія Тюркеджи // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 48-55. – Бібліогр.: с. 53-54 (14 назв).

Доведено, що в інформаційну епоху загострюється проблема забезпечення доступу до нових асистивних технологій. У цих процесах визначну роль відіграє впровадження та використання допоміжних технологій в бібліотеках. Ознайомлення з практикою використання асистивних технологій закордонних бібліотек надало змогу виокремити ряд проблем, з якими зустрічаються вітчизняні бібліотечні установи, а саме: недосконалість програмного забезпечення й низький рівень знань щодо використання допоміжних технологій у співробітників.

Організація і управління в бібліотечній справі

22. Зайцева М. М. Соціальні медіа як об'єкт маркетингових досліджень / М. М. Зайцева, Г. В. Пшинка // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 102-113. – Бібліогр.: с. 111-112 (13 назв).

Розглянуто роль цифрового маркетингу в діяльності організацій у сучасних умовах ринку та його вплив на поведінку споживачів. Визначено нову категорію маркетингового комфорту. Порушено питання про

конфіденційність використання даних споживачів маркетологами в процесі їх діяльності, особливо в цифровому маркетингу. Проаналізовано рівень комфорту та рівень довіри споживачів до соціальних мереж.

23. Каращук О. Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек у сучасному світі як складова стратегічних комунікацій / Оксана Каращук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 192-203. – Бібліогр.: с. 199-200 (13 назв).

У праці аналізується активізація процесів інформатизації суспільства, у зв'язку з чим принципово змінюється роль бібліотек у сучасному світі. Наголошується, що в сучасному інформаційному суспільстві ефективна організація комунікації є ключовим фактором, який впливає на результативність діяльності. Розкривається діяльність бібліотечно-інформаційних центрів як одного із засобів соціальних комунікацій.

24. Матвієнко О. «Цифрові» професії інформаційного фахівця: освітні перспективи і вимоги ринку праці / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2021. – Вип. 7. – С. 58-70. – Бібліогр.: с. 67-68 (20 назв).

Метою статті є обґрунтування кореляції між кваліфікаційними вимогами до представників сучасних «цифрових» професій у галузі інформаційно-комунікативної діяльності, а саме – менеджерів веб-контенту та веб-ком'юніті, - і профілем освітніх стандартів підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

25. Сенченко М. Мережа американських фондів і «мозкових трестів» / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №5 (298). – С. 26-32. – Бібліогр.: с. 32 (5 назв).

Висвітлено особливості аналітичної роботи та наукових досліджень «мозкових трестів» і фондів Сполучених Штатів Америки. Надано характеристику аналітичних центрів і з'ясовано, що американські «фабрики думки» - це переважно самостійні організації, що тісно взаємодіють як з політичною, так і з бізнес-елітою.

26. Січкаренко Г. Масові комунікації: проблеми міждисциплінарного підходу у вищій освіті / Галина Січкаренко // Соціум. Документ. Комунікація. – Переяслав, 2021. – Вип. 11. – С. 368–385. – Бібліогр.: с. 380-381 (16 назв).

Розкрито питання пов'язані з проблемами та загрозами розвитку цифрових технологій в масових комунікаціях. Пропонується міждисциплінарний підхід до аналізу феномену масової комунікації. Методологія дослідження ґрунтується на стратегіях аналізу і синтезу з використанням порівняльного, історичного та критичного методів.

27. Чуканова С. Життєвий цикл даних дослідження у практиці управління даними / Світлана Чуканова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 18-22. –

Управління даними досліджень нині актуальна тема в контексті відкритої науки. Вміння управляти інформацією та даними досліджень наразі визнані одними із transferable skills, необхідних для популяризації науки в громадянському суспільстві. Управляти даними – це прерогатива не лише науковців, але й бібліотечних фахівців.

Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри

28. Бурміс І. В. Формування моделі публічної бібліотеки в умовах об'єднаних територіальних громад Півдня України / Бурміс Ірина Валеріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – №1. – С. 12–20. – Бібліогр.: с. 19 (22 назви).

Надано пропозиції стосовно вироблення оптимальної моделі функціонування публічних бібліотек Півдня України, що передбачає наступні важливі елементи. По-перше, автоматизацію яка ґрунтується на розвитку й упровадженні новітніх інформаційних технологій. По-друге, надання нових послуг або продукції, оновлення методів управління діяльністю й персоналом. По-третє, збереження цінного кадрового ресурсу та технологізацію роботи бібліотечних працівників.

29. Касьян В. Маркетинг некомерційних суб'єктів: імплементація до змісту підготовки за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Владислав Касьян // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 80-90. – Бібліогр.: с. 87-88 (19 назв).

Обґрунтовано доцільність імплементації дисципліни «Маркетинг некомерційних суб'єктів» до змісту освіти за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», окреслено компетенції, які формуються у процесі її вивчення і відповідають фаховій діяльності фахівця з соціально-інформаційних комунікацій; розкрито концептуальний потенціал маркетингу некомерційних суб'єктів у формуванні освітньо-професійної програми інтернет-маркетолога за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

30. Касьян В. В. Менеджмент веб-контенту як сучасний поліфункціональний напрям інформаційно-комунікативної діяльності / Касьян Владислав Володимирович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – №1. – С. 57–63. – Бібліогр.: с. 61-62 (25 назв).

Основними концептами менеджменту веб-контенту як стратегії формування цифрового інформаційно-комунікативного середовища є: цифрові

трансформації усіх сфер суспільного життя як чинник розвитку діяльності у сфері веб-середовища, розвиток інформаційно-комунікативної інфраструктури суспільства тощо.

31. Куц О. В. Стратегія розвитку цифрових сервісів мережі медичних бібліотек України / О. В. Куц // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 67-80. – Бібліогр.: с. 77-79 (22 назви).

Досліджено стан обслуговування користувачів системи медичних бібліотек України у віртуальному середовищі: вивчено асортимент цифрових сервісів та способи надання послуг; проаналізовано стан цифрових сервісів і довідкових матеріалів, спрямованих на підтримку дослідницької діяльності; порівняно стан обслуговування у віртуальному середовищі українських та зарубіжних бібліотек. Основними стратегічними завданнями розвитку цифрових сервісів медичних бібліотек України мають бути: посилення вебприсутності, упровадження мобільних технологій, поліпшення комунікації між бібліотекою та користувачами тощо.

32. Маранчак М. Месенджер маркетинг як напрям управління онлайн-репутацією (ORM) компанії / Микола Маранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2021. – Вип. 7. – С. 115-126. – Бібліогр.: с. 123-124 (18 назв).

Стаття присвячена обґрунтуванню технології месенджер-маркетингу як самостійного напрямку і специфічного інструменту в управлінні онлайн-репутацією компанії (Online Reputation Management – ORM). Виявлено, що до інструментів месенджер маркетингу, які можуть використовуватися для моніторингу ситуації, а також із метою трансляції і модерації повідомлень, включно з Hidden Marketing (НМ), відносяться робота з голосовими кімнатами, з коментарями та відгуками в каналах, групах і чатах, використання ботів і чат-ботів, розсилки та, навіть, таргетована реклама.

33. Матвієнко О. HR – менеджер: професія «людина – знакова система» за освітньою спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №7 (300). – С. 13-17. – Бібліогр.: с. 16-17 (12 назв).

Аргументовано можливість і доцільність спеціалізації HR – менеджера у спеціальності 029 відповідно до завдань інформаційно-аналітичного спрямування, що постають у сучасній сфері управління персоналом. Уперше обґрунтовано відповідність професійних завдань фахівців із HR – менеджменту компетентнісним параметрам спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» і доцільність розроблення міждисциплінарної освітньої програми з підготовки HR-фахівців у межах спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Зроблено висновок, що поліаспектність і багатопрофільність діяльності HR-фахівця охоплює такі

предметні поля, як управління людськими ресурсами, інформаційно-аналітична діяльність тощо.

34. Мацей О. Вивчення потреб користувачів Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету: ретроспективний погляд / Оксана Мацей, Світлана Молчанова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 7-10. – Бібліогр.: с. 10 (5 назв).

У статті йдеться про дослідження Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, починаючи з 90-х років минулого століття. Особливу увагу приділено маркетинговим дослідженням, що дозволило бібліотеці оперативно змінювати стратегію і тактику діяльності із врахуванням змін динаміки попиту користувачів та розвитку конкурентоспроможного середовища.

35. Новальська Т. Теоретико-методологічні засади підготовки інтернет-маркетолога за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Тетяна Новальська, Владислав Касьян // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2021. – Вип. 7. – С. 71-82. – Бібліогр.: с. 78-79 (18 назв).

Метою статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад реалізації освітньої інновації – освітньо-професійної програми «Менеджмент соціально-комунікаційних мереж. Інтернет-маркетинг» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Завдання маркетингової діяльності фахівця із соціально-інформаційних комунікацій за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідають проблемному полю соціально-комунікативної діяльності, охоплюють маркетинг у сфері діяльності благодійних організацій, бібліотек, архівів, музеїв та ін.

Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства

36. Амельченко Ю. Музей української книги в бібліотеці: інтеграція, прогрес, популярність / Юліана Амельченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 30-31. –

Стаття актуалізує сучасну тенденцію розвитку бібліотек як поліфункціональних закладів, доводячи, що бібліотека, в складі якої є музей, представляє ефективну модель організації сучасного простору. На прикладі діяльності Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. С. Грушевського розкривається значення цієї інтеграції у межах реалізації державних програм з популяризації мови та читання.

37. Богданов Г. Еволюція та соціологія розвитку журналу в Німеччині в XVII – XXI століттях / Георгій Богданов // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3 (296). – С. 47-52. – Бібліогр.: с. 51-52 (20 назв).

Стаття має інтердисциплінарний характер і перебуває на межі теорії документознавства, історії преси, новітньої історії видавничої та бібліотечної справи Німеччини, а також вузькопрофільних напрямів актуальних соціологічних досліджень – соціології преси, соціології вільного часу та соціології міграції. Об'єктами вивчення є процеси зародження й становлення журнального сегмента ринку преси в XVII-XXI ст., типологія читачів журналів з урахуванням демографічних, психологічних і соціальних чинників з огляду на рівень складності їхніх інформаційних потреб.

38. Івашкевич О. В. Цифрова трансформація бібліотек України: сьогодення та перспективи / Івашкевич Ольга Валеріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – №2. – С. 50–56. – Бібліогр.: с. 55-56 (16 назв).

Досліджено тенденції щодо подальших кроків у нарощенні темпів цифровізації. Доведено: практика цифровізації бібліотек є особливо актуальною у період COVID-пандемії, що сприяє загальнодоступності інформації, самоосвіті, а також доступу до передових технологічних напрацювань, трансформації бібліотек з врахуванням запитів, згідно теорії поколінь.

39. Кузьменко О. І. Бібліотека як соціокультурний публічний простір: трансформаційні зміни / Кузьменко Олена Ігорівна, Загуменна Віра Вікторівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №4. – С. 24–31. – Бібліогр.: с. 30 (12 назв).

Сучасні бібліотеки трансформуються та розвиваються разом із суспільством, беручи на себе роль інформаційних, культурних, просвітницьких, соціальних та громадських центрів. Активному поширенню досвіду трансформації бібліотек з конкретним читацьким призначенням, диференціацією напрямів сприяє пошук нових методів та форм соціокультурної діяльності бібліотек в Україні.

40. Маленко Я. Бібліотечні установи в інформаційному забезпеченні громад / Яна Маленко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 330-341. – Бібліогр.: с. 338-339 (7 назв).

Досліджено роль і значення сучасних інформаційних, соціокомунікативних, соціокультурних центрів, зокрема приділено увагу місцю наукової бібліотеки як важливої складової соціальних інформаційних комунікацій, що стають системоутворювальним компонентом інформаційно-комунікаційного простору громад.

41. Музичко О. Є. Започаткування історико-мистецької періодики в Одесі наприкінці ХІХ ст. / Олександр Музичко // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2021. – Вип. 1 (25). – С. 58-72. – Бібліогр.: с. 66-67 (31 назва).

Зроблено висновок, що два випуски збірника засвідчили процес формування в Одесі наукового мистецтвознавства. Видання є цінним джерелом для вивчення біографій яскравих представників культури Одеси: Б. Едуардса, Ю. Дмитренка, Я. Новікова, П. Сокальського.

42. Струнгар А. Геоінформаційний простір Державної науково-технічної бібліотеки України / Артур Струнгар // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 60-68. – Бібліогр.: с. 67-68 (6 назв).

Розкрито структуру комунікації користувача і бібліотечного представництва в пошуковій системі Google, проаналізовано направленість діяльності бібліотеки на прикладі Державної науково-технічної бібліотеки України. Запропоновано декілька рішень щодо функціонування та розвитку вебпорталу в інформаційному просторі. Вивчення роботи кожної ланки у складному процесі формування вебресурсів бібліотеки підвищує ефективність поширення інформації в Google та покращує бібліотечне обслуговування користувачів.

Видатні діячі бібліотечної справи

43. Бачинська Н. А. Служіння улюбленій справі (до ювілею з дня народження Т. В. Новальської) / Бачинська Надія Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №3. – С. 78–80. –

Статтю присвячено до ювілею з дня народження відомого бібліотекознавця, педагога, доктора історичних наук, професора Тетяни Василівни Новальської. Трудову діяльність Тетяна Василівна розпочала в Державній республіканській бібліотеці УРСР (нині Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого) на посаді секретаря-друкарки, пізніше бібліотекаря відділу обслуговування. Починаючи з 1979 р., трудова діяльність Т. В. Новальської пов'язана з Київським національним університетом культури і мистецтв. Наукові інтереси Т. В. Новальської охоплюють проблеми підготовки бібліотечно-інформаційних фахівців, вивчення та задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотек; розвиток соціології книги та читання; концепції вітчизняних та зарубіжних науковців у галузі книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства.

44. Глибицька С. Бібліограф-математик та поет Володимир Адольфович Станішевський – незабутня постать Центральної наукової бібліотеки Харківського університету / Світлана Глибицька // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 60-62. – Бібліогр.: с. 62 (11 назв).

У статті йдеться про життя та діяльність бібліографа Центральної наукової бібліотеки Харківського державного університету (нині – Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна) В. А. Станішевського.

45. Гомотюк О. Є. Приклад унікального синтезу теорії та практики (до ювілею з дня народження Ю. І. Палехи) / Гомотюк Оксана Євгенівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – №2. – С. 111–112. –

Статтю присвячено до ювілею з дня народження визначного українського документознавця, культуролога, педагога і організатора вищої освіти України, професора Палеха Юрія Івановича. Юрій Іванович є вченим широкого діапазону, енциклопедичних знань та великої ерудиції. До свого 70-ліття вчений підійшов із багатим і щедрим ужитком як автор понад 300 навчально-наукових праць, з яких 70 – це підручники та навчально-методичні посібники. Роботи професора надихають, і чимало науковців та освітян завдячують Ю. Палесі своїм професійним становленням. Юрій Палеха є зразком унікального синтезу теорії та практики документознавства, менеджменту та підприємництва, соціології і психології, етики ділових стосунків. Такий збалансований підхід формує його науковий та професійний доробок.

46. Гришина Т. Лілія Вікентіївна Беляєва. З когорти провідних бібліографів / Тетяна Гришина // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 72-87. – Бібліогр.: с. 87 (12 назв).

У даному дослідженні йдеться про провідного бібліографа Лілію Вікентіївну Беляєву, яка понад 60 років свого життя присвятила служінню бібліотечній справі. Вона брала участь у спільних наукових проєктах Національної академії наук України та Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського з підготовки бібліографії видатних українських вчених, державних і громадських діячів та бібліотекознавців; створення бібліографічних покажчиків з питань мовознавства, літературознавства, мистецтвознавства, фольклористики, етнографії; досліджувала бібліографічну «шевченкіану». Окрім того, Лілія Вікентіївна активно займалася науково-дослідницькою роботою.

47. Добровольська В. В. Її покликання – робити добро (до ювілею з дня народження Л. А. Чередник) / Добровольська Вікторія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №3. – С. 81–83. –

Людмила Анатоліївна Чередник, кандидат філологічних наук, доцент, є творчою особистістю, авторитетним ученим, який багато років наполегливо й успішно працює в українській науці, освіті, культурі, створюючи, тим самим,

гуманітарне середовище й духовну складову суспільства. Людмила Анатоліївна закінчила філологічний факультет Полтавського національного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка, має дві вищі освіти. Майже двадцять чотири роки пропрацювала у школі, учитель-методист. З березня 2007 р. по 2012 рік працювала доцентом кафедри світової літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Вона має значні наукові здобутки, що свідчать про високий статус ученого. Серед її професійних інтересів – проблеми розвитку української та світової культури, компаративістики, соціальних комунікацій, інтермедіальності.

48. Митровка М. Галина Біланич: штрихи до портрета (до 55-річчя від дня народження) / Михайло Митровка // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №6 (299). – С. 51-52.

Статтю присвячено з нагоди ювілею кандидату історичних наук, доценту, яка майже 20 років присвятила Ужгородському коледжу культури і мистецтв Галині Петрівні Біланич. Галина Біланич однією з перших серед викладачів свого навчального закладу захистила кандидатську дисертацію «Видавнича діяльність “Карпат” у краєзнавчому русі України» та 2007 р. отримала диплом кандидата історичних наук. Цінною є науково-методична спадщина Галини Петрівни. За успішну працю в навчальному закладі Г. Біланич нагороджено Почесними грамотами департаментів культури, освіти, у справах молоді і спорту обласної державної адміністрації.

Міжнародне співробітництво

49. Бондаренко В. Бібліотечні проекти доповненої реальності (AR): зарубіжний досвід / Вікторія Бондаренко, Тетяна Гранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2021. – Вип. 7. – С. 100-114. – Бібліогр.: с. 109-111 (31 назва).

Стаття присвячена висвітленню перспективного зарубіжного досвіду реалізації бібліотечних проектів із доповненою реальністю (AR). З'ясовано, що найбільш поширеними напрямками застосування доповненої реальності в бібліотеках є на сьогодні надання доступу до інформаційних продуктів із доповненою реальністю та їх популяризація, навігація простором і ресурсами бібліотеки, сприяння освіті користувачів через створення відповідних застосунків із навчальними матеріалами і джерелами і спрощення для користувача засвоєння інформації за рахунок різноманітності та інтерактивності її візуального представлення.

50. Богданов Г. Основні етапи вивчення й типологізації читачів у Німеччині у XX-XXI століттях / Георгій Богданов // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №8 (301). – С. 46-52. – Бібліогр.: с. 51-52 (18 назв).

Подано загальну характеристику численних соціологічних студій, проведених протягом останніх 60 років, за результатами яких можна зробити висновки, що належність особи до певної групи читачів є наслідком впливу низки демографічних, освітніх, політичних і соціальних чинників. Значну увагу приділено описові психологічних факторів, що визначають належність особи до відповідної типологічної групи читачів.

51. Горбань Ю. Національні програми інформаційної грамотності: досвід країн Південно-Східної Азії і України / Юрій Горбань, Олена Скаченко // *Бібліотечний вісник*. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 91-101. – Бібліогр.: с. 99-100 (16 назв).

З'ясовано, що освітня платформа «Дія. Цифрова освіта», за сприяння Міністерства цифрової трансформації України і Української бібліотечної асоціації, ставить за мету навчити 6 млн українців навичкам цифрової грамотності. Унікальними рисами українського проєкту «Дія. Цифрова освіта» визначено створення навчальних курсів у форматі освітніх серіалів; пропонування серіалів різного рівня знань та широкого тематичного діапазону тощо.

52. Дем'янюк Л. Бібліотечно-інформаційний комплекс Ісламської республіки Іран в умовах трансформації наукових комунікацій / Людмила Дем'янюк // *Бібліотечний вісник*. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 102-110. – Бібліогр.: с. 108-109 (13 назв).

Визначено основні шляхи та інноваційні підходи реалізації наукової комунікації бібліотечно-інформаційними установами Ісламської Республіки Іран. Наголошується, що вагомими кроками стали впровадження у бібліотеках країни японської концепції Кайдзен, а також залучення технологічних стартапів та експертів зі штучного інтелекту у галузі бібліотечних інновацій.

53. Онищук М. Польща: історія та тенденції розвитку індустрії книги / Михайло Онищук // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, 2021. – №4 (297). – С. 10-15. – Бібліогр.: с. 15 (6 назв).

У статті досліджено історію та сучасні тенденції розвитку індустрії книги в Польщі. Проаналізовано походження книгодрукування в Польщі, формування видавничого ринку в сучасних умовах, особливості видання, розповсюдження й читання книги. Розглянуто виробництво польської книги за тематичними категоріями.

54. Пестрецова О. Досвід правового інформування в глобалізованому світі (на прикладі публічних юридичних бібліотек США) / Ольга Пестрецова // *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 68-79. – Бібліогр.: с. 75-77 (20 назв).

Розглянуто досвід діяльності публічних юридичних бібліотек США. Продемонстровано системний характер діяльності публічних юридичних бібліотек США. Основною метою їхньої роботи є надання допомоги фізичним особам, які самостійно представляють себе в суді та у вирішенні побутових правових питань.

55. Татарінова Л. Видавнича справа у Великій Британії / Лариса Татарінова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3 (296). – С. 7-14. – Бібліогр.: с. 13 (14 назв).

У статті доведено, що Велика Британія є лідером в багатьох сферах книгодрукування, як-от видання англійською мовою творів інших культур: африканської, карибської та індійської літератури. Британські видавці також конкурентоспроможні в таких галузях, як видання підручників, різноманітних довідників, посібників з вивчення англійської мови (ELT) та підручників для міжнародних шкіл. Аналіз індустрії книг у Великій Британії свідчить про те, що вона постійно розвивається, сучасні цифрові технології дають змогу видавничим компаніям реорганізовувати та вдосконалювати технологічні процеси.

Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки

56. Вакульчук О. Електронні бібліотечно-інформаційні ресурси багатотиражної преси як складової газетної періодики України / Ольга Вакульчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 226-235. – Бібліогр.: с. 232-233 (11 назв).

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (НБУВ) послідовно здійснює програму розкриття і пропаганди своїх газетних фондів шляхом видання друкованих каталогів і бібліографічних покажчиків, електронних баз даних, забезпечення доступу до цих бібліотечно-інформаційних ресурсів усіх категорій користувачів.

57. Ворошилов О. Стратегічні комунікації у контексті еволюції наукових бібліотек / Олег Ворошилов // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 204-213. – Бібліогр.: с. 209-210 (15 назв).

У праці з'ясовується сутність поняття «стратегічні комунікації», висвітлюються основні складові страткомів та фактори, що сприяли їх швидкому розвитку. Аналізується вклад вітчизняних науковців у розробку зазначеної проблеми. Проаналізовано дослідження вчених НБУВ про роль наукової бібліотеки у формуванні інформаційного ресурсу стратегічних комунікацій українського суспільства, окреслено перспективні напрями роботи в цій галузі.

58. Забіянов Є. В. Краєзнавчий контент як популяризатор наукових бібліотек Одещини у віртуальному просторі / Забіянов Євген Володимирович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №3. – С. 58–64. – Бібліогр.: с. 63 (22 назви).

Поглиблення бібліотек у глобальну мережу привело до розвитку нових інтернет-проектів та створенню унікального цифрового контенту. Тільки за останні роки стався значний прорив в області формування електронних краєзнавчих ресурсів. Разом з тим, інформаційні технології стали невід'ємним компонентом краєзнавчої діяльності наукових бібліотек. Завдяки цьому полегшився доступ дослідників та краєзнавців до ресурсів бібліотек, з найбільшою повнотою і зручністю задовольняються наукові, освітні та інформаційні потреби.

59. Захарченко М. З практики роботи публічних бібліотек Сумщини / Марія Захарченко // Бібліотечна планета. – Київ, 2021. – №3 (93). – С. 9-13. –

Висвітлено роботу публічних бібліотек Сумщини. Бібліотеки Сумської області – складова інформаційного простору України. На сьогодні в 51 територіальній громаді області функціонує 528 бібліотек, у т. ч. 434 сільські, 25 для дітей. Бібліотеки області реалізують цікаві, оригінальні проекти. Шосткинська центральна міська бібліотека втілює в життя інклюзивний адвокаційний проект «Почути світ, щоб бачити життя» кіноклубу медіа просвіти з прав людини Docudays UA. Груньська публічна бібліотека спільно з ГО «Фонд розвитку Груньської громади» долучилася до проекту «Жінки України: залучені, спроможні, незламні». У бібліотеках області постійно влаштовують виставки, поетичні вечори, презентації тощо. В області працює багато відданих бібліотечній справі, інноваційно налаштованих фахівців, які беруть активну участь у житті громад.

60. Козицька Т. Як публічна бібліотека м. Хмельницького стала помічником «розумного міста» / Тамара Козицька // Бібліотечна планета. – Київ, 2021. – №2 (92). – С. 11-14. – Бібліогр.: с. 14 (6 назв).

У статті розглянуто розвиток бібліотечної системи Хмельницької міської централізованої бібліотечної системи. Вона пройшла відповідне навчання від розробників «розумного міста» - фахівців Хмельницького міського комунального підприємства «Хмельницькінфоцентр» і нині популяризують електронні сервіси та цифрові можливості серед містян. Портал MyCity, який функціонує у Хмельницькому, передбачає об'єднання всіх необхідних для громади міста послуг на основі відкритих даних в єдину інформаційну міську систему. Для працівників структурних підрозділів Хмельницької міської ради, а також бібліотекарів у Центральній бібліотеці були проведені воркшопи з підвищення якості відкритих даних, приведення їх у відповідність з національними стандартами.

61. Остафійчук Т. Онлайнві послуги бібліотек – місцевій громаді Вітовщини / Тетяна Остафійчук // Бібліотечна планета. – Київ, 2021. – №2 (92). – С. 9-11. –

Висвітлено досвід діяльності Вітовської публічної бібліотеки. Повсюдна цифровізація – одна з ознак нашого часу. Фахівці Вітовської публічної бібліотеки мають чималий досвід використання онлайн-сервісів та сучасних каналів цифрової комунікації. Популярними є онлайн-зустрічі з лікарями у проекті «Бібліотека на зв'язку: твій лікар онлайн», «Бібліотека – територія релаксації і позитиву», тощо. Внесок Вітовської публічної бібліотеки у розвиток громад є значним. І надалі треба зробити все можливе, щоби книгозбірні в сільських громадах були сучасними, мали достатньо комп'ютерної техніки, доступ до швидкісного інтернету та надавали користувачам якісні послуги.

62. Шевченко О. На хвилях надії / Оксана Шевченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 32-34. –

Стаття висвітлює досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія у проведенні низки інформаційно-комунікативних заходів до 150-річчя від дня народження Лесі Українки.

Основні напрями бібліотечної діяльності

63. Бондаренко В. Мобільні застосунки: специфіка, функціонал, типологія (в контексті перспектив удосконалення бібліотечних мобільних сервісів) / Вікторія Бондаренко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 259-273. – Бібліогр.: с. 267-269 (26 назв).

У праці досліджено виникнення та функціонування мобільних застосунків як перспективного виду мобільного сервісу в бібліотечних установах. Розглянуто сучасний стан та розвиток мобільних застосунків як одного із сучасних засобів комунікації. Проаналізовано особливості, специфіку та переваги мобільних застосунків різних категорій. Окреслено можливості розширення інформаційних послуг за їх допомогою.

64. Вакульчук О. Особливості науково-інформаційного та бібліографічного опису багатотиражних газет / Ольга Вакульчук // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 56-64. – Бібліогр.: с. 61-62 (16 назв).

Актуальність статті зумовлена динамічністю розвитку сучасної бібліотечної науки, яка стимулює проведення повноцінного історико-бібліографічного дослідження багатотиражної преси з розкриттям її потенціалу як багатоаспектного історичного джерела, об'єкта бібліотечно-

бібліографічного пресознавства. Масив багатотиражних газет потребує опрацювання та систематизації з позицій сучасності, що передбачає створення системи традиційних та електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів.

65. Желай О. Модель інформаційно-аналітичного сервісу бібліотеки в контексті підвищення ефективності суспільно-інформаційного забезпечення / Оксана Желай // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 102-111. – Бібліогр.: с. 109-110 (7 назв).

Проаналізовано шляхи модернізації інформаційно-аналітичного обслуговування бібліотекою користувачів, зокрема цільової категорії: представників владних, наукових структур та ін. Розроблено модель електронного інформаційно-аналітичного сервісу бібліотеки для вдосконалення науково-методичного забезпечення цього напрямку діяльності бібліотеки та підвищення рівня якості бібліотечного обслуговування.

66. Кулицький С. Змістово-функціональна структуризація інформаційного простору в аналітичній роботі наукової бібліотеки / Сергій Кулицький // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 98-114. – Бібліогр.: с. 110-111 (15 назв).

Розглянуто результати дослідження підходів до змістово-функціональної структуризації публічного інформаційного простору для інформаційно-аналітичного супроводу стратегічних комунікацій національної економіки. Змістово-функціональна структуризація публічного інформаційного простору потрібна для ефективного інформаційно-аналітичного супроводу. Ця структуризація передбачає встановлення залежності між якісними характеристиками різних видів джерел інформації та їх функціями при формуванні стратегічних комунікацій економіки.

67. Лощинська Н. Україномовні е-бібліотеки в сучасному Інтернет – просторі / Наталія Лощинська // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 3-12. – Бібліогр.: с. 11 (11 назв).

У даній статті проаналізовано популярні е-бібліотеки з україномовним контентом, розкрито їх функції, основні завдання та роль в організації освітнього процесу. При викладі основного матеріалу дослідження аналізується ціла низка найпопулярніших на сьогодні бібліотек з їх завданнями, відкритістю інформації, наявністю платних послуг, реклами, тощо. Висвітлюється роль у створенні електронних бібліотек «Хартії про збереження цифрової спадщини», ухваленої 32-ю генеральною конференцією ЮНЕСКО (2003 р.).

68. Погореловська І. Ідентифікація серіальних видань у системі ISSN: національний досвід і міжнародна практика / Ірина Погореловська // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №4 (297). – С. 15-24. – Бібліогр.: с. 23 (11 назв).

У статті досліджено етапи впровадження системи ISSN в Україні, проблемні питання, що виникають у процесі ідентифікації вітчизняних друкованих та електронних серіальних видань у системі ISSN, особливості порядку одержання Міжнародного стандартного номера серіального видання (ISSN).

69. Тарасенко Н. Комунікативні практики у віртуальному просторі: особливості застосування в діяльності сучасної бібліотеки / Наталія Тарасенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 229-241. – Бібліогр.: с. 236-238 (17 назв).

Праця зацентована на аналізі зміни інформаційно-комунікаційного середовища в бік домінування в ньому віртуальних комунікаційних каналів мережевого характеру, пов'язаної з удосконаленням комп'ютерних технологій та зростаючим впливом мережі Інтернет на всі сфери життєдіяльності людини. Розглянуто особливості віртуальної комунікації, специфіку комунікативних практик в інтернет-спільнотах та можливості їх застосування в бібліотечних мережевих представництвах.

70. Щербан Р. До проблеми каталогізування видань бібліотеками новостворених громад / Раїса Щербан // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 24-25. –

У статті висвітлюється досвід і підходи до каталогізування видань бібліотеками новостворених громад Рівненщини та акцентується увага на важливості створення еталонних бібліографічних записів видань в межах всієї України.

Формування бібліотечних фондів

71. Вакульчук О. Багатотиражні газети України в системі радянської преси (1920 - початок 1930-х років) / Ольга Вакульчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 342-354. – Бібліогр.: с. 350-351 (17 назв).

Розглядаються питання розвитку специфічного виду радянської преси – багатотиражних газет у період 1920 - початку 1930-х років, а також можливості використання їх як історичного джерела. Особливості функціонування багатотиражних видань, визначення їхнього місця та ролі в системі радянської преси охарактеризовано з урахуванням суспільно-

політичної ситуації, що склалася в Україні у період 1920 – початку 1930-х років.

72. Гуменчук В. Аудіоресурс у бібліотеках України: стан і перспективи / Василь Гуменчук // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 51-59. – Бібліогр.: с. 57-58 (18 назв).

Висвітлено сучасний стан наповнення фондів бібліотек України аудіоресурсами та розглянуто можливості надання інформаційної підтримки людям з особливими потребами, зокрема з вадами зору. Окреслено перспективи використання аудіоресурсів в обслуговуванні користувачів на основі розширення застосування мультимедійних технологій у вітчизняних бібліотеках.

73. Левченко Ю. Книжковий спецфонд як історичне явище (основні положення статті Всеукраїнського конкурсу для молодих бібліотекарів імені Л. Б. Хавкіної (2021 р.)) / Юрій Левченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 49-51. –

Спецфонд – це унікальне історичне явище, що виникло в умовах радянської тоталітарної системи державного управління й було проявом цензурної політики у межах бібліотечної галузі. Вони утворювались, як окремі відділи бібліотек, де зберігалась література, що була заборонена для вільного поширення в СРСР (УРСР – як його складової) з ідеологічних та політичних мотивів. Розкрито періодизацію функціонування спецфондів у бібліотеках України.

74. Палеха Ю. І. Документний фонд як показник рівня інформаційної культури бібліотеки / Палеха Юрій Іванович, Кобижча Наталія Іванівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №4. – С. 31–38. – Бібліогр.: с. 38 (7 назв).

Документний фонд як продукт сукупної діяльності й головний об'єкт культурної творчості персоналу бібліотечної установи можна подати як показник її інформаційної культури, що включає вміння здійснювати, збирати та аналізувати вихідну інформацію, спроможності створювати електронні бази даних, знання можливостей інформаційно-пошукових систем та методик пошуку інформації тощо. Інформаційна культура бібліотеки потребує продовження дослідження та інтегрованого наукового осмислення.

75. Туровська Л. Електронна вітрина нових надходжень до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в системі дистанційного бібліотечного обслуговування / Леся Туровська // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 15-17. – Бібліогр.: с. 17 (3 назви).

Стаття визначає теоретичні, методичні та технологічні засади забезпечення якості віртуальної виставкової діяльності в системі дистанційного бібліотечного обслуговування. Віртуальна виставкова діяльність розглядається на прикладі організації електронної вітрини нових надходжень до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Обґрунтовуються типові методологічні, технологічні рішення та практичні підходи до організації цієї вітрини.

76. Якубова Т. Книги професора Віленського університету Єнджея Снядецького: матеріали до вивчення та атрибуції книжкових знаків / Тетяна Якубова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3 (296). – С. 38-46. – Бібліогр.: с. 44-45 (30 назв).

Систематизовано відомості про наявність певної кількості книг ученого з різними знаками - книжковими та власницькими, у фондах відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Розглянуто книги з дарчими написами для книгозбірні Кременецької гімназії.

Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви

77. Бикова Т. М. Особисте книжкове зібрання історика, археолога, нумізмата, професора Одеського університету Петра Йосиповича Каришковського-Ікара у фондах НБ ОНУ / Бикова Тетяна, Купріянова Наталя // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2021. – Вип. 1 (25). – С. 25-34. – Бібліогр.: с. 31-32 (21 назва).

У статті здійснено предметно-тематичний аналіз складу особистого книжкового зібрання П. Й. Каришковського-Ікара, що зберігається у фондах Наукової бібліотеки. Висвітлено історію передавання зібрання Науковій бібліотеці Одеського національного університету імені І. І. Мечникова у 2019 р.

78. Дояр Л. Українські книгодруки 1945-1946 років: рефлексії на події воєнного лихоліття / Лариса Дояр // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №4 (297). – С. 41-50. – Бібліогр.: с. 49 (10 назв).

У статті порушено проблему Другої світової війни в контексті подій, що відбувалися на її головному напрямкові – Східному фронті, де, без перебільшення, вирішувалася доля всього людства. Статтю присвячено проблемі висвітлення подій війни 1941-1945 рр. у книгодруках, що виходили в Українській РСР незабаром після її закінчення. Метою пропонованої розвідки стало проведення контент-аналізу маловживаних раніше та забутих нині книжок 1945-1946 років видання, що вийшли в УРСР і були присвячені воєнному лихоліттю. До дослідження було залучено літературу різних жанрів,

видавницьких обсягів і цільового призначення, а саме: офіційні документи (державні та партійні), наукові праці, меморати (спогади, мемуари) тощо.

79. Мельник-Хоха Г. Приватна книжкова колекція Осипа Назарука у фондах ЛННБ України ім. В. Стефаника / Галина Мельник-Хоха // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №7 (300). – С. 37-42. – Бібліогр.: с. 41 (13 назв).

Досліджено прижиттєві видання О. Назарука, що зберігаються у фонді Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника (ЛННБ України ім. В. Стефаника). Здійснено книгознавчий аналіз корпусу видань, виявлених у фонді сектору іноземної літератури XIX – середини XX ст. Наведено фрагменти з біографії О. Назарука, що розкривають етапи його професійного формування як політика та публіциста. Розглянуто особливості творчої майстерності письменника, розкрито зміст та витлумачено причини, що спонукали його до фіксації певних відомостей.

80. Шершун Т. М. Архівна спадщина Петра Йосиповича Каришковського-Ікара (1921-1988) у фондах Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: до 100-річчя від дня народження вченого / Тетяна Шершун // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2021. – Вип. 1 (25). – С. 73-80. – Бібліогр.: с. 76 (3 назви).

У статті розкривається історія надходження до Наукової бібліотеки архіву П. Й. Каришковського-Ікара, розкрито основні етапи опрацювання особового архівного фонду вченого, визначена структура та склад фонду, його наукове значення.

81. Якубова Т. Книжкові знаки на виданнях із бібліотеки Луцько-Житомирської семінарії / Тетяна Якубова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №7 (300). – С. 29-36. – Бібліогр.: с. 34-35 (29 назв).

Здійснено книгознавчий огляд в історичній ретроспективі книжкових знаків на виданнях бібліотеки Луцько-Житомирської семінарії, що зберігається у фондах відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Репрезентовано матеріали книгознавчих праць Е. Хвалевіка, С. Міщука, І. Ціборовської-Римарович щодо дослідження літератури та книжкових знаків із бібліотеки Луцько-Житомирської семінарії; проаналізовано склад і наповнення її фонду. Надано книгознавчі й історичні відомості про роль іноземної книготоргівлі Києва, Москви та Петербурга у процесі поповнення фонду бібліотеки Луцько-Житомирської семінарії.

Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів

82. Бондаренко В. Бібліотечний мобільний сервіс як основа функціонування бібліотеки 4.0 / Вікторія Бондаренко, Тетяна Гранчак // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №2 (262). – С. 17-29. – Бібліогр.: с. 25-27 (34 назви).

Визначено ключові етапи розвитку мобільного бібліотечного обслуговування в контексті вдосконалення інтернет-технологій, окреслено його місце і значення в процесі розвитку системи інтернет-обслуговування користувачів бібліотек.

83. Веремчук О. В. Бібліотечні онлайн-каталоги: еволюція технологій / Веремчук Олена Володимирівна, Трачук Людмила Федорівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – №2. – С. 42–50. – Бібліогр.: с. 48-49 (23 назви).

На поточному етапі автоматизації бібліотек всі зусилля мають бути зосереджені на розробці і розгортанні інтерфейсів електронних каталогів, які якнайкраще підходять для задоволення очікувань нинішнього покоління веб-компетентних користувачів. Вдосконалення пошукових інструментів має бути спрямоване не на співробітників бібліотеки, а використовуватися, щоб зламати бар'єри, з якими стикаються користувачі, коли намагаються орієнтуватися в різномірних ресурсах бібліотеки і веб-сайтах.

84. Гранчак Т. Читання паперових книг: буття у просторі спілкування / Тетяна Гранчак, Марія Кушнарєва // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2021. – Вип. 7. – С. 10-26. – Бібліогр.: с. 20-22 (42 назви).

Стаття присвячена обґрунтуванню з позицій спілкування як соціальної практики сутнісної переваги читання паперових книжок і актуальності книжкових практик бібліотечного сервісу. З'ясовано, що електронні книжки, будучи ефективними комунікаторами, втрачають суб'єктність, що створює для орієнтованої на читання таких книжок людини ризику послаблення навичок спілкування і соціалізації, а відтак – актуалізує потребу збереження можливості доступу до реальних книжкових полиць і паперових книг у бібліотечному просторі.

85. Ісайкіна О. Інформаційна культура в контексті розвитку сучасного медіа простору та мережевих комунікацій / Олена Ісайкіна // Соціум. Документ. Комунікація. – Переяслав, 2021. – Вип. 12. – С. 171-190. Бібліогр: с. 185-186 (14 назв).

Публікація присвячена дослідженню інформаційної культури в контексті розвитку сучасного медіа простору та мережевих комунікацій. Сучасне комунікаційне суспільство характеризується постійним примноженням, прискоренням, ущільненням і глобалізацією комунікацій. Проаналізовано

статистичні показники кількості інтернет-користувачів та користувачів соціальних мереж у світі та Україні. Зроблено висновки, що культура інформаційного суспільства володіє цілим рядом особливостей – мережевим принципом функціонування і поширення, віртуальним характером, короткочасною, спонтанною формою подачі інформації.

86. Крупій Г. Інформаційний кіоск – сучасний формат взаємодії з користувачами / Ганна Крупій // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 23. –

Представлено досвід використання інформаційного терміналу (кіоска) в якості бібліотечного консультанта, що значно спрощує одержання інформації читачами та надає доступ до найбільш запитуваних сервісів і послуг бібліотеки, новинної й довідкової інформації.

87. Струнгар В. Еволюція інтернет-представництва інформаційно-аналітичних структур / Валерія Струнгар // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 57. – С. 176-191. – Бібліогр.: с. 188-189 (13 назв).

Досліджено зв'язок функціональних можливостей та еволюції порталу інформаційно-аналітичних структур на різних етапах його функціонування. Розроблено та застосовано критерії оцінювання діяльності порталу, а саме: представлення доробку підрозділів, наповнення інформаційного простору якісною інформацією та структурування інтернет-інформації, комунікація з користувачами.

88. Татарчук Л. Інформаційно-аналітичні сервіси – пріоритетний інноваційний напрям діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України / Людмила Татарчук // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №5 (298). – С. 40-43. – Бібліогр.: с. 42-43 (10 назв).

Висвітлено сучасний стан і тенденції розвитку інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів із використанням інноваційних сервісів як одного з пріоритетних напрямів діяльності бібліотеки. Продемонстровано нові можливості інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяють створенню інтегрованої єдності – ресурсів, продуктів і сервісів – для забезпечення потреб користувачів через збільшення частки інформаційно-аналітичних продуктів і послуг.

Організація електронних бібліотечних ресурсів

89. Горовий В. Електронні інформаційні технології в задоволенні інформаційних запитів вітчизняної науки / Валерій Горовий, Світлана Горова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 9-18. – Бібліогр.: с. 16 (5 назв).

У статті розглядаються основні тенденції розвитку інформаційних процесів у контексті трансформації сучасних інформаційних обмінів у зв'язку із зростаючим значенням науки в перетворювальній діяльності суспільства. Ці процеси базуються на розвитку електронних інформаційних технологій, глобальній інформатизації, на вдосконаленні соціальних інформаційних комунікацій і всієї системи керування інфосферою, пов'язаною з піднесенням загального творчого потенціалу суспільства.

90. Ейсмонт Ю. РБД «Україніка наукова»: редакційна підготовка електронного ресурсу / Юлія Ейсмонт // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №9 (302). – С. 16-19. – Бібліогр.: с. 18-19 (8 назв).

Розглянуто роль електронних ресурсів як засобу наукової комунікації в сучасному глобалізованому суспільстві. Проаналізовано основні наукові електронні ресурси провідної бібліотечної установи України – Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Схарактеризовано особливості найпопулярніших ресурсів серед відвідувачів книгозбірні. Визначено місце загальнодержавної реферативної бази даних «Україніка наукова» поміж важливих ресурсів бібліотеки.

91. Ковальська Л. А. Видові особливості і класифікація документально-інформаційних ресурсів / Ковальська Леся Андріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №4. – С. 39–47. – Бібліогр.: с. 46-47 (17 назв).

Застосовано методи історичного документознавства, джерелознавства архівознавства, що уможливило встановлення атрибутивності документально-інформаційного ресурсу і його класифікування в межах документознавчої теорії.

92. Медведєва А. Використання інформаційних ресурсів бібліотечних установ для розвитку та підтримки інформаційних комунікацій / Анжеліка Медведєва // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 236-245. – Бібліогр.: с. 242-243 (9 назв).

Розглянуто питання удосконалення напрямів використання інформаційних ресурсів бібліотек для підтримки та розвитку інформаційних комунікацій в Україні. Досліджено інформаційно-аналітичні структури наукових бібліотечних установ, що здійснюють аналіз та обробку стратегічної інформації.

93. Павленко Т. Вебнавігатор фахово-орієнтованого електронного контенту як складова інформаційно-ресурсної бази університетської бібліотеки / Тетяна Павленко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 35-37. – Бібліогр.: с. 37 (4 назви).

Представлено досвід Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету щодо оригінальної моделі організації фахово-орієнтованого електронного контенту як вебліографічного навігаційного інструмента відкритих освітніх ресурсів з використанням джерел інституційних репозитаріїв закладів вищої освіти та наукових установ України.

94. Редіна В. Співпраця Бібліотечної ради і наукової бібліотеки Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України з формування інформаційних ресурсів / Валентина Редіна // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 65-71.

У даній статті розповідається про діяльність Інституту, якому в минулому році виповнилося 95 років. Наголошено, що завдяки зусиллям О.В. Палладіна до бібліотеки Інституту регулярно надходили зарубіжні журнали та монографії, а також вітчизняні наукові видання. Електронний каталог бібліотеки почав впроваджуватися з кінця 2005 р. та весь час удосконалюється. Ведеться пошук наукових статей у НІНАМ, інших електронних ресурсах з подальшим роздрукуванням, збереженням на носії інформації або відправленням на електронну адресу.

95. Романюк О. Засоби масової інформації в контексті взаємодії держави та громадянського суспільства в інформаційній сфері / Олександр Романюк, Ірина Коваленко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №7 (300). – С. 18-22. – Бібліогр.: с. 21 (12 назв).

Статтю присвячено аналізу ролі урядових і неурядових засобів масової інформації в суспільних відносинах. З'ясовано, що урядові та неурядові засоби масової інформації виконують однакові соціальні функції, найважливішими з яких є інформаційна, комунікаційна, адаптаційна, агітаційна, мобілізаційна, інтеграційна, контрольна. Виокремлено основні відмінності між державними та неурядовими ЗМІ, до яких належать засновники, форми власності, джерела фінансування.

96. Русначенко Т. Електронні ресурси в роботі сучасної бібліотеки закладу вищої освіти (на прикладі книгозбірні Криворізького державного педагогічного університету) / Тетяна Русначенко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 26-29. – Бібліогр.: с. 29 (12 назв).

Розкрито поняття електронного ресурсу та визначено його специфічне значення в роботі бібліотеки вишу. З'ясовані засоби, що приводять до покращення рівня комфортності бібліотечного середовища.

Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність

97. Антоненко І. Актуальні тенденції в каталогізуванні / Ірина Антоненко // Бібліотечна планета. – Київ, 2021. – №3 (93). – С. 27-30. – Бібліогр.: с. 30 (10 назв).

Проаналізовано сучасну систему каталогізування документів, яка вимагає від бібліотечних фахівців, в свою чергу більш комплексних знань з організації інформаційних ресурсів, а також управління даними, що відображено в різних стандартах. Основну увагу зосереджено на принципових сутностях нового стандарту каталогізації RDA (Resource Description and Access – Опис та доступ до ресурсу). RDA – новий каталогізаційний стандарт, який замінює 2-ге видання «Англо-американських правил каталогізації». RDA формує нові теоретичні концепції, що визначають форму, структуру та зміст нових правил каталогізування.

98. Бондарчук Я. Нотатки з блокнота методиста (з досвіду роботи науково-методичного відділу Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова / Ярослава Бондарчук // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2021. – №3 (25). – С. 38-40. – Бібліогр.: с. 40 (3 назви).

Розглянуто важливість методичної діяльності в напрямі створення умов для реалізації професійних потреб бібліотечних фахівців, підвищення їх компетенцій в часи стрімкого технічного розвитку, впровадження інновацій та викликів сьогодення. Представлено роздуми над пошуком актуальних та цікавих ідей для організації ефективної методичної діяльності, описано практичні результати роботи науково-методичного відділу Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

99. Галицька С. Удосконалення методичного апарату рубрик тематичного навігатора Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Світлана Галицька // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 13-23. – Бібліогр.: с. 22 (8 назв).

Розглянуто актуальні питання формування словника алфавітно-предметного покажчика в електронному каталозі наукової бібліотеки та удосконалення лінгвістичних засобів бібліотечно-інформаційної системи. Постійна актуалізація методичного апарату у базі даних «Скорочений варіант Рубрикатора НБУВ для наукової бібліотеки» збільшує якість функціонування пошукової системи, яка забезпечує доступ до документних масивів.

100. Єрмолаєва Г. А. Використання методу сторітелінгу в процесі викладання фахових дисциплін для бакалаврів інформаційної, бібліотечної та архівної справи / Г. А. Єрмолаєва // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 44-52. – Бібліогр.: с. 51 (6 назв).

Проаналізовано можливості використання методу сторітелінгу в процесі викладання фахових дисциплін, зміни змісту професійної освіти та вдосконалення навчального процесу для бакалаврів інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Постає проблема використання сучасних форм і методів організації навчальної діяльності студентів, які б підвищували якість підготовки студентів.

101. Пальчук В. Удосконалення методик контент-моніторингу в інформаційно-аналітичній діяльності бібліотек / Валентина Пальчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – Вип. 61. – С. 246-257. – Бібліогр.: с. 254-255 (15 назв).

Висвітлено наукову проблематику різних аспектів інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій, дослідження та визначення кількісних і якісних характеристик інформації в них. Визначено методи і підходи, які вироблені та практиковані інформаційно-аналітичними структурами бібліотек, у тому числі, які вдосконалюють процес контент-моніторингу інформаційних потоків, обмінів на рівні стратегічних комунікацій.

102. Ростовцев С. С. Теоретичні засади квест-екскурсій як інноваційного методу надання екскурсійних послуг / С. С. Ростовцев // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 93-101. – Бібліогр.: с. 100 (6 назв).

Означено теоретичні засади, покликані структурувати процес організації і запровадження квест-екскурсій, зокрема пропонується визначення цього поняття, наводиться порівняльний аналіз традиційної та квест-екскурсії і відзначаються основні принципи реалізації подібних екскурсій, які містять вимоги до локації проведення, змістовного наповнення квестів, варіації оформлення маршрутів тощо.

Бібліографознавство

103. Гуцол Г. Державний бібліографічний покажчик «Літопис журнальних статей»: історія, сьогодення та перспективи розвитку (85-й річниці видання присвячується) / Галина Гуцол, Лариса Дояр // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №3 (296). – С. 14-19. – Бібліогр.: с. 18 (21 назва).

Проаналізовано передумови створення «Літопису журнальних статей», принципи його формування, трансформацію тематичних розділів у різні періоди життя нашої держави, кількісні та якісні характеристики

періодичних видань. Також розглянуто історію, сьогодення та перспективи розвитку державного бібліографічного покажчика «Літопис журнальних статей».

104. Збанацька О. М. Бібліографічна евристика та бібліографічний пошук: кореляція сутності понять / Збанацька Оксана Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №4. – С. 13–23. – Бібліогр.: с. 21-22 (29 назв).

Поняття бібліографічної евристики та бібліографічного пошуку корелюються між собою як наука і об'єкт вивчення науки. Бібліографічна евристика виробляє правила, визначає стратегію пошуку в залежності від типу пошукового запиту, критеріїв видачі результатів пошуку та характеру діалогу між користувачем та інформаційно-пошуковою системою.

105. Овсієнко А. Адаптація бібліотек до реалій цифрового простору / Алла Овсієнко // Соціум. Документ. Комунікація. – Переяслав, 2021. – Вип. 12. – С. 255-269. Бібліогр: с. 264-265 (10 назв).

Проаналізовано інтенсивність впливу Інтернету на довідково-бібліографічне обслуговування користувачів бібліотек, та необхідність реорганізації довідково-бібліографічних служб, зміни у традиційних функціях бібліографії.

106. Очеретяна Л. Книги України у дзеркалі державної бібліографії (за матеріалами бази даних державної бібліографії «Літопис книг» за 2020 р.) / Лідія Очеретяна // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №6 (299). – С. 11-17. – Бібліогр.: с. 16-17 (15 назв).

Досліджено тематичний розподіл видань у базі даних державної бібліографії «Літопис книг» за 2020 р., що містить 17 709 бібліографічних записів відповідно до класів УДК. Здійснено порівняльний аналіз кількості видань за розділами УДК для визначення тематичної спрямованості книговидавання в Україні у 2020 р. відповідно до галузей наук.

107. Філіппова Н. П. Формування репозитарію персональних бібліографічних покажчиків: визначення вимог і формулювання завдань / Філіппова Наталя Павлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2020. – №3. – С. 13–22. – Бібліогр.: с. 21-22 (14 назв).

Статтю присвячено актуалізації дослідження питання формування репозитарію персональних бібліографічних покажчиків у складі науково-інформаційного проєкту Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського «Український національний біографічний архів». Висвітлено історіографію проблематики розробки електронних сховищ консолідованих інформаційних ресурсів, яку умовно поділено на дві групи джерел. До першої віднесено праці, присвячені

формуванню інтегрованих біографічних і бібліографічних інформаційних ресурсів. Друга група, репрезентує досвід створення інституційних репозитаріїв вітчизняними науковими установами.

108. Хайло А. Рецензії збірок пісенного фольклору на сторінках критико-бібліографічного часопису «Книгарь» / Альона Хайло // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №8 (301). – С. 30-40. – Бібліогр.: с. 38-39 (29 назв).

Проведено комплексне дослідження рецензій зі шпальт часопису «Книгарь», присвячених збіркам пісенних фольклорних текстів, до яких увійшла як авторська поезія, так і народні тексти, та окремим виданням текстів пісенного фольклору. Проаналізовано попередні дослідження часопису, а саме низку віднайдених під час роботи праць, що охоплюють ширші теми: це дослідження на межі історії, історіографії, книгознавства, бібліографії, літературознавства та видавничої справи.

Книгознавство

109. Буряк С. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2020 року / Світлана Буряк, Ганна Черняк // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №5 (298). – С. 7-14. – Бібліогр.: с. 14 (5 назв).

В аналітичному огляді досліджено сучасний стан випуску книг і брошур в Україні у 2020 р., подано загальну характеристику книговидання у 2019-2020 рр. Визначено кількісні та якісні показники, розглянуто стан українського книговидання у 2020 р. за асортиментом видавничої продукції, її мовною та територіальною ознаками.

110. Курганова О. Історія світового книгодрукування крізь призму видавничих колекцій: електронні виставки етьєнів та ельзевірів на вебсайті НБУВ / Олена Курганова // Бібліотечний вісник. – Київ, 2021. – №1 (261). – С. 32-39. – Бібліогр.: с. 37-38 (15 назв).

У статті розкрито експозиційний потенціал виставок видавничих колекцій, що презентують визначні етапи в історії світового книгодрукування. Яскраві сторінки історії французького, голландського книгодрукування ранньомодерної доби висвітлено в процесі аналізу виставок колекцій етьєнів та ельзевірів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Наголошується на важливості проведеного дослідження для експозиційної діяльності наукових бібліотек.

111. Онищук М. Книгоіндустрія в Німеччині / Михайло Онищук // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №6 (299). – С. 18-26. – Бібліогр.: с. 25 (10 назв).

Проаналізовано процеси книговидання та книгорозповсюдження в Німеччині в «доковідний» період, висвітлено окремі особливості й тенденції розвитку німецької індустрії книги. Досліджено експортні ринки німецьких книг, проблеми розповсюдження видань за кордоном. Висвітлено сегменти знань: професійної, юридичної, художньої та інших видів літератури, що знаходять свого читача на ринку.

112. Сенченко М. Аналіз ситуації у книговиданні та ціноутворенні: досвід Німеччини / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №9 (302). – С. 10-16. – Бібліогр.: с. 15 (3 назви).

На прикладі Німеччини у статті доведено, що навіть в умовах пандемії видавництва змогли зберегти свій потенціал, успішно друкувати й реалізовувати книги.

113. Татарінова Л. Особливості книговидання у Франції / Лариса Татарінова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – №6 (299). – С. 26-31. – Бібліогр.: с. 31 (9 назв).

Статтю присвячено особливостям книговидання та книгорозповсюдження у Франції, змінам, що відбувалися у французькій книжковій індустрії протягом століть та останнім часом. Досліджено книгоіндустрію Франції, що як галузь економіки сформувалася ще наприкінці XVIII ст. і за три століття пройшла довгий шлях, розвиваючись та вдосконалюючись, пристосовуючись до нових умов та активно використовуючи досягнення технічного прогресу. З'ясовано роль і місце різних форматів видань у загальній системі книговидання Франції, переваги друкованої книги, значення електронної та аудіокниги в системі цінностей французьких читачів.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Амельченко Ю. 36
Антоненко І. 97

Барабаш В. 8
Бачинська Н. А. 43
Беляєва Л. В. (46)
Бикова Т. М. 77
Біланіч Г. П. (48)
Богданов Г. 37, 50
Бондаренко В. 49, 63, 82
Бондарчук Я. 99
Бурміс І. В. 28
Буряк С. 110

Вакульчук О. 56, 64, 71
Веремчук О. В. 83
Вилегжаніна Т. 1
Ворошилов О. 57

Галицька С. 100
Гах І. 9
Глебова Л. 8
Глибицька С. 44
Гомотюк О. Є. 45
Горбань Ю. 51
Горова С. 89
Горовий В. 10, 89
Гранчак Т. 49, 72, 84
Гриценко Н. 16
Гришина Т. 46
Гуменчук А. В. 2, 17
Гуменчук В. 72
Гуцол Г. 104

Дем'янюк Л. 52
Дмитренко Ю. (41)
Добровольська В. В. 47
Дояр Л. 78, 104

Едуардс Б. (41)
Ейсмонт Ю. 90

Єнджей Снядецький (76)
Єрмолаєва Г. А. 101

Желай О. 3, 65

Забіянов Є. В. 58
Загуменна В. В. 39
Зайцева М. М. 22

Захарченко М. 59
Збанацька О. М. 105

Івашкевич О. В. 38
Ісайкіна О. 85

Капралюк О. 11
Каращук О. 23
Каришковський – Ікар П. Й. (77),
(80)
Касьян В. 29, 30, 35
Клименко О. 4, 12
Климова К. 5
Клюшнікова О. 16
Кобижча Н. І. 74
Коваленко І. 95
Коваль Т. 18
Ковальська Л. А. 91
Козицька Т. 60
Крупій Г. 86
Кузьменко О. І. 39
Кулицький С. 13, 66
Курганова О. 111
Куц О. В. 31
Кушнарьова М. 84

Левченко Ю. 73
Лисенко Т. В. 19
Лопата О. 18
Лощинська Н. 67

Маленко Я. 40
Маранчак М. 32
Матвієнко О. 24, 33
Мацей О. 34
Медведєва А. 92
Медведєва В. 14
Мельник-Хоха Г. 79
Митровка М. 48
Міщук С. (81)
Молчанова С. 34
Музичко О. Є. 41

Назарук О. (79)
Новальська Т. 35, (43)
Новіков Я. (41)

Овсієнко А. 106
Онищук М. 53, 112
Остафійчук Т. 61
Очеретяна Л. 107

Павленко Т. 93
Палеха Ю. І. (45), 74
Пальчук В. 102
Пестрецова О. 54
Погореловська І. 68
Пшинка Г. В. 22

Редіна В. 94
Романюк О. 95
Ростовцев С. С. 103
Русначенко Т. 96

Сандул О. 16
Сенченко М. 6, 20, 25, 113
Симоненко О. 7
Січкаренко Г. 26
Скаченко О. 51
Слободяник М. С. (4)
Сокальський П. (41)
Сокур О. 12
Станішевський В. А. (44)
Струнгар А. 42
Струнгар В. 87

Тарасенко Н. 69
Татарінова Л. 55, 114

Татарчук Л. 88
Трачук Л. Ф. 83
Туровська Л. 75
Тюркеджи Н. 15, 21

Українка Л. (62)

Філіппова Н. П. 108

Хайло А. 109
Хвалевік Е. (81)

Цивін М. 24, 33
Ціборовська – Римарович (81)

Чередник Л. А. (47)
Черняк Г. 110
Чуканова С. 27

Шевченко О. 62
Шершун Т. М. 80

Щербан Р. 70

Якубова Т. 76, 81

ПОКАЖЧИК БІБЛІОТЕК

- Бібліотека Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України 94
- Бібліотека Луцько-Житомирської семінарії 81
- Бібліотека Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка 8
- Бібліотека Центральноукраїнського національного технічного університету 8
- Вітовська публічна бібліотека 61
- Грунська публічна бібліотека 59
- Державна науково-технічна бібліотека України 42
- Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія 62
- Інститут книгознавства Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського 76, 81
- Книгозбірня Криворізького державного педагогічного університету 96
- Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника 79
- Наукова бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова 99
- Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова 77, 80
- Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету 93
- Наукова бібліотека Хмельницького національного університету 34
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського 14, 18, 46, 56, 57, 75, 90, 100, 108, 111
- Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого 43
- Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НАН 11
- Одеська обласна універсальна наукова бібліотека імені М. С. Грушевського 36
- Хмельницька міська централізована бібліотечна система (ЦБС) 60

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені
В. Н. Каразіна 44

Шосткинська центральна міська бібліотека 59